

Ο ρόλος των ΠΕ.Κ.Ε.Σ. στον Προγραμματισμό και την Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Έργου

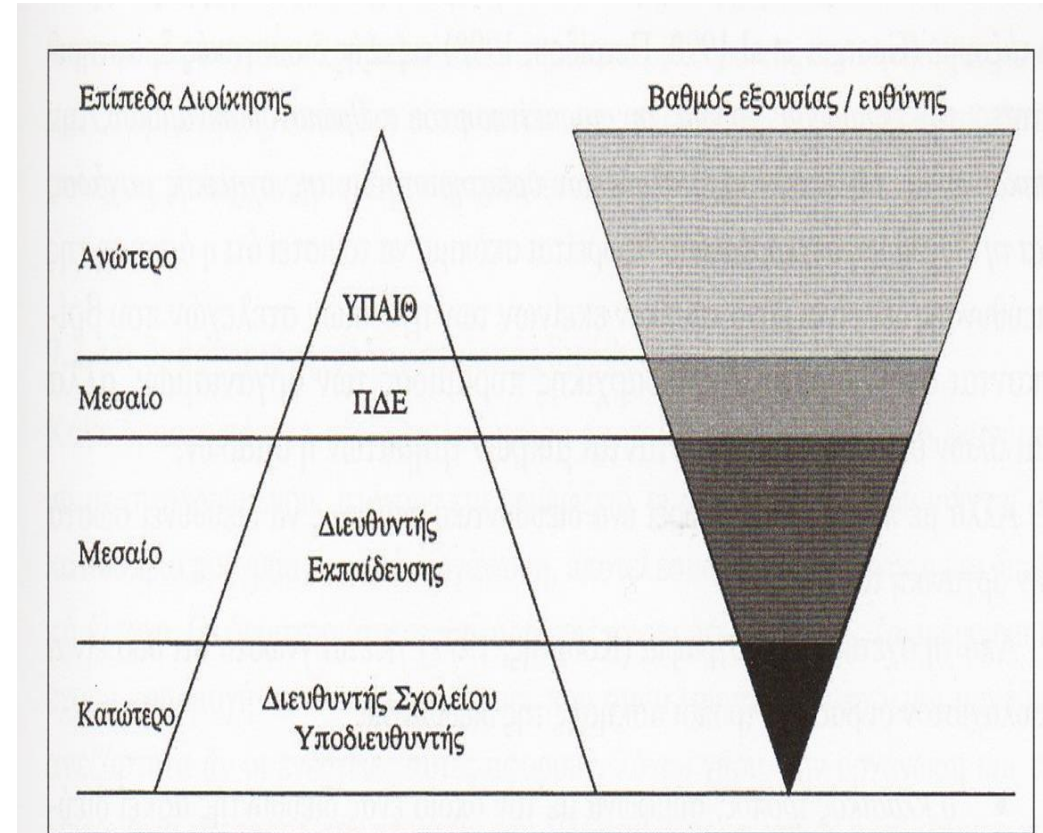
1^η Ενότητα: Καθήκοντα και αρμοδιότητες των Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου

Πράξη: «Επιμόρφωση Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου των ΠΕΚΕΣ»
Κωδικός ΟΠΣ: 5032528

Τα δεδομένα πριν την ίδρυση των ΠΕΚΕΣ

- Κεντρικός σχεδιασμός των εκπαιδευτικών πολιτικών και παρεμβάσεων χωρίς ουσιαστικές διαδικασίες παρακολούθησης και ανατροφοδότησης.
- Πολυδιάσπαση υποστηρικτικών δομών με περιχαρακωμένες αρμοδιότητες και μικρό βαθμό επικοινωνίας μεταξύ τους.
- Σχεδόν ανύπαρκτη παιδαγωγική αυτονομία σε επίπεδο σχολικής μονάδας, ισοπεδωτική αγνόηση των ιδιαίτερων συνθηκών εκτός από ελάχιστες περιπτώσεις (π.χ. Ζ.Ε.Π.)
- Μη θεσμοθετημένη συνεργασία μεταξύ των σχολικών μονάδων, ασαφές πλαίσιο προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου

Σχήμα 1.4: Σχέση επιπέδου διοίκησης και εξουσίας/ευθύνης των διοικητικών στελεχών.

Σαΐτης, 2014

Τα ζητούμενα

- Ο εκδημοκρατισμός και η σταδιακή αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος
  - Συμμετοχή - Σχολική κοινότητα και τοπική κοινωνία - Ενίσχυση του κοινωνικού ρόλου του σχολείου
  - Ανταπόκριση στις διαφορετικές ανάγκες ατόμων και κοινοτήτων
  - Μεταφορά αρμοδιοτήτων ως προς τη λήψη αποφάσεων
  - Περιφερειακός εκπαιδευτικός σχεδιασμός
  - Υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου σε επίπεδο Διεύθυνσης εκπαίδευσης
  - Αυξημένη παιδαγωγική ελευθερία στις σχολικές μονάδες
  - Δικτυώσεις, συνέργειες και συνεργασίες (α) σε επίπεδο δομών για την υποστήριξη των σχολικών μονάδων και (β) σε επίπεδο σχολικών μονάδων
- Η ανταπόκριση στις σύγχρονες προκλήσεις που αφορούν στην συμπερίληψη, την αειφορία και την από τα κάτω διαμόρφωση, παρακολούθηση και ανατροφοδοτική αποτίμηση της εκπαιδευτικής πολιτικής.

Η διαδικασία

- Ενίσχυση της παιδαγωγικής αυτονομίας κάθε σχολικής μονάδας με:
  - Ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του συλλόγου διδασκόντων και του διευθυντή του σχολείου, στο πλαίσιο της διαδικασίας του συλλογικού προγραμματισμού και της ανατροφοδοτικής αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου
- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών των σχολικών μονάδων αλλά και των σχολικών μονάδων μεταξύ τους με:
  - Λειτουργία ομάδων εκπαιδευτικών
  - Θεσμοθέτηση ομάδων σχολείων
- Νέα διάρθρωση του εκπαιδευτικού δικτύου υποστήριξης της σχολικής μονάδας και του εκπαιδευτικού έργου
  - Νέες δομές: ΠΕ.Κ.Ε.Σ. – Κ.Ε.Σ.Υ. – Κ.Ε.Α.
  - Νέοι ρόλοι των στελεχών εκπαίδευσης

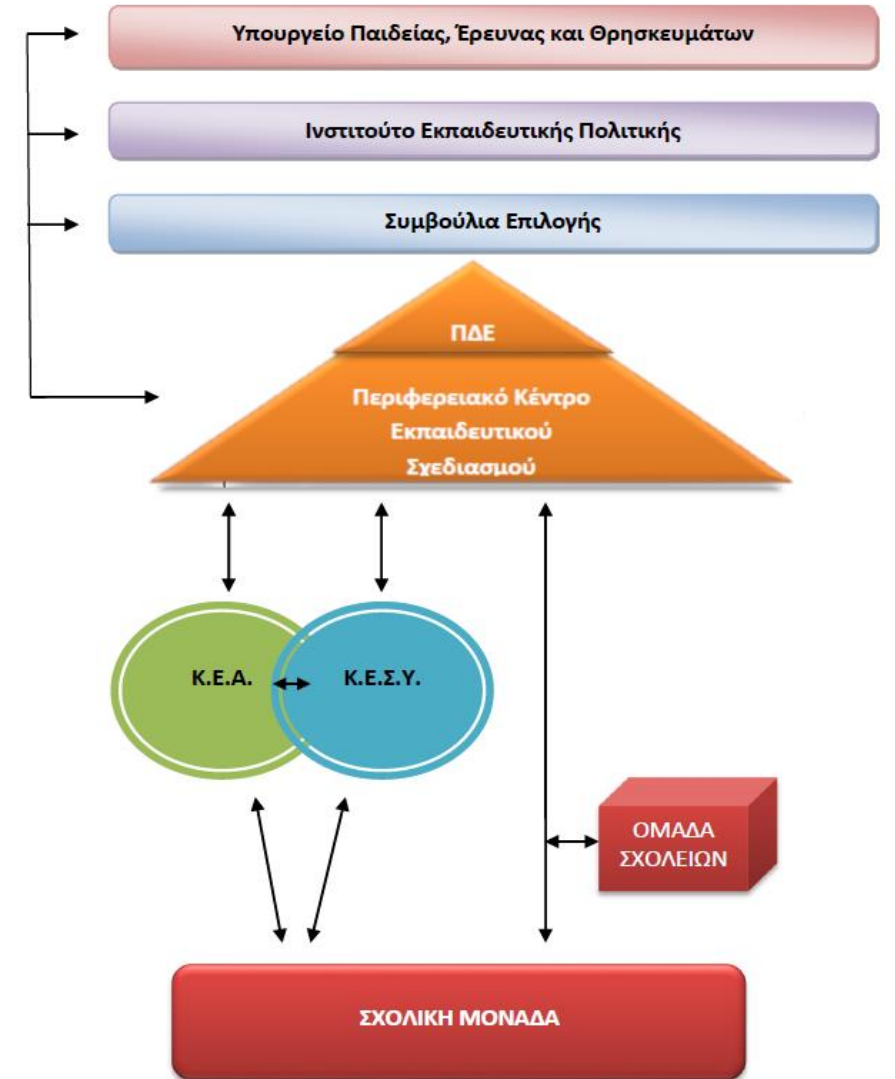
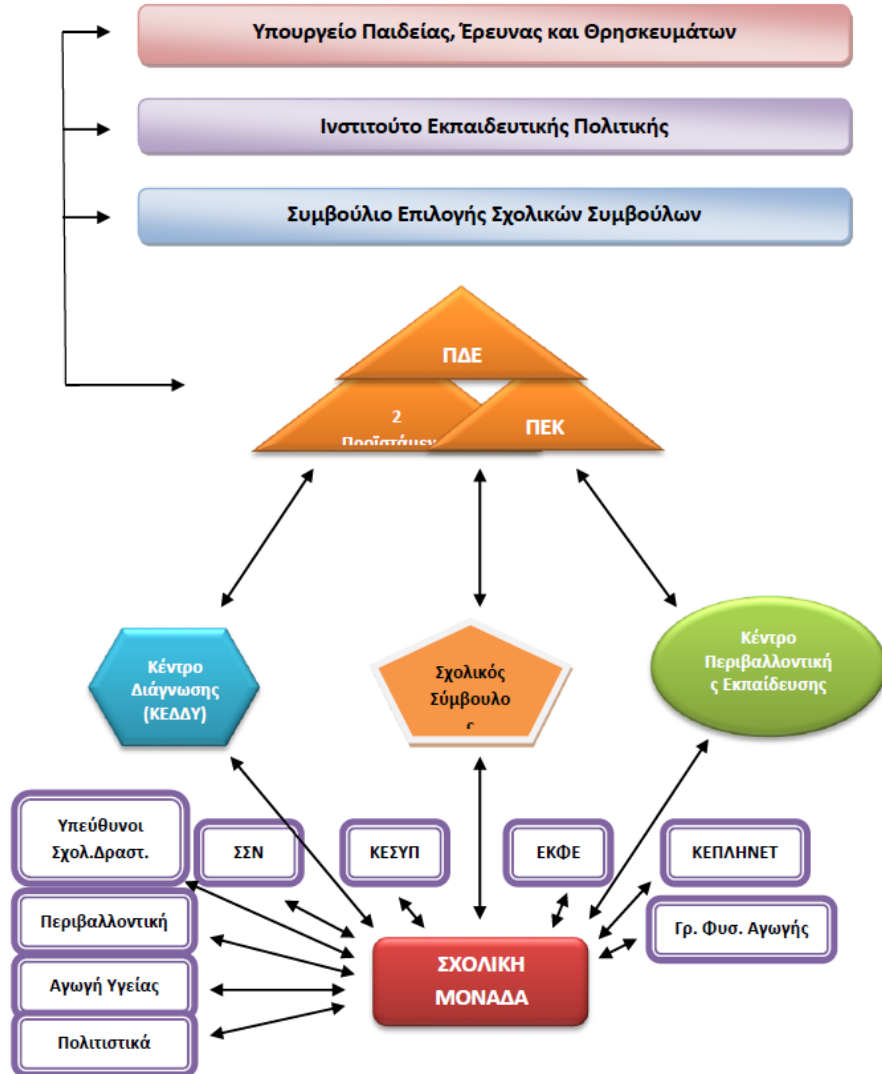
Η έννοια της παιδαγωγικής αυτονομίας της σχολικής μονάδας – Ομαδική διεργασία (4 ομάδες)

1. Πώς αντιλαμβάνεστε τον ρόλο των νέων δομών (ΠΕΚΕΣ) στην υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου; Πώς αυτός διαφοροποιείται σε σχέση με το θεσμό του σχολικού συμβούλου;
2. Ποιο είναι το νόημα, το περιεχόμενο και το εύρος της συνεργασίας μεταξύ των ΣΕΕ (α) με βάση την εμπειρία σας και (β) με βάση τις προσδοκίες για το έργο ή / και τις δράσεις που ενδεχομένως θα θέλατε να αναπτύξετε;
3. Ποιο είναι το νόημα, το περιεχόμενο και το εύρος της **συνεργασίας** μεταξύ των ΣΕΕ και των Σχολικών Μονάδων (α) με βάση την εμπειρία σας και (β) με βάση τις προσδοκίες για το έργο ή / και τις δράσεις που ενδεχομένως θα θέλατε να αναπτύξετε; Πώς διαφοροποιείται από το ρόλο που είχαν οι σχολικοί σύμβουλοι στη συνεργασία τους με τα σχολεία στην προηγούμενη διάρθρωση καθοδήγησης και υποστήριξης;
4. Ποιο είναι το νόημα, το περιεχόμενο και το εύρος της **υποστήριξης** του εκπαιδευτικού έργου από εσάς ως ΣΕΕ;

Ανατροφοδότηση Ομάδα 1 (Δομή ΠΕΚΕΣ)

- Προσαρμογή των εκπαιδευτικών πολιτικών στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες των σχολικών μονάδων της Περιφέρειας ή της Διεύθυνσης εκπαίδευσης - Μεταφορά αρμοδιοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο
- Σχεδιασμός με έμφαση στα σημεία που ενδιαφέρουν κάθε σχολική μονάδα μέσω της διαδικασίας προγραμματισμού και αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου
- Από το μονοπρόσωπο όργανο στη δομή (συνέργειες)
- Ο ρόλος της δομής των ΠΕΚΕΣ σε σχέση με τις άλλες δομές και τους άλλους τοπικούς φορείς

Οι αλλαγές στις Δομές της Εκπαίδευσης (Ν.4547/2018)

Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕΚΕΣ)

- Συνεργασία:
  - Κ.Ε.Σ.Υ.
  - Κ.Ε.Α.
  - Ε.Κ.Φ.Ε.
  - Ακαδημαϊκά Συμβούλια Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (ΑΣΑΕΕ) / Α.Ε.Ι.
  - Τοπικές κοινωνίες
- Λήψη υποστήριξης:
  - Ι.Ε.Π.
  - Γενική Διεύθυνση Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας
  - Αρμόδιες μονάδες του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕΚΕΣ)

- Επιμόρφωση:
  - Φορέας υλοποίησης του κεντρικού σχεδιασμού της επιμόρφωσης
  - Περιφερειακός φορέας επιμόρφωσης στη βάση των περιφερειακών επιμορφωτικών αναγκών
  - Φορέας ενημέρωσης
  - Συν-διοργανωτής επιμορφωτικών δράσεων σε περιφερειακό επίπεδο
- Υποστήριξη (αναφέρεται ως ανατροφοδότηση και στην ομάδα 4):
  - Σχολικές μονάδες: διαδικασία προγραμματισμού, υλοποίησης και αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου, προαγωγή καλών πρακτικών
  - Εκπαιδευτικοί: αποδελτίωση αιτημάτων και αναγκών για ενημέρωση, επιμόρφωση και υποστήριξη

Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕΚΕΣ) - Ρόλοι

- Ολομέλεια
- Οργανωτικός Συντονιστής
- Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου
- Διοικητική Υπηρεσία
- Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης
- Υπηρεσιακά Συμβούλια

Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕΚΕΣ) – Πάγιες δράσεις

- Προγραμματισμός (στόχοι, δράσεις, υλοποίηση, επανεξέταση, ανατροφοδότηση)
- Αποτίμηση (βαθμός επίτευξης στόχων / δράσεων, εντοπισμός προβλημάτων, προτάσεις βελτίωσης)
- Αποτύπωση - Λογοδοσία (Ι.Ε.Π. – ΥΠ.Π.Ε.Θ.)
- Ιστοσελίδα
- Ψηφιακό Αποθετήριο

Ανατροφοδότηση Ομάδα 2 (Συνεργασία ΣΕΕ)

- Στο πλαίσιο της Δομής των ΠΕΚΕΣ συνεργασία εντός και διαφορετικών βαθμίδων εκπαίδευσης
- Διάλογος για τα ζητήματα των σχολείων και τις πρακτικές των ΣΕΕ εντός και εκτός ολομέλειας
- Ανταλλαγή πληροφοριών για συνέργειες με τοπικούς φορείς (π.χ. Δήμο, Πανεπιστήμια, βιβλιοθήκες) και δικτυώσεις
- Διοργάνωση κοινών δράσεων σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο (π.χ. ημερίδα / επιμόρφωση με κεντρικά ζητήματα)
- Συμμετοχή σε επιμορφώσεις και άλλων βαθμίδων ανάλογα με το προφίλ, την ειδίκευση και την εμπειρογνωμοσύνη

Ανατροφοδότηση Ομάδα 3 (Συνεργασία ΣΕΕ-σχολεία)

- Διπλή οδός: από το σχολείο προς το ΠΕΚΕΣ και από το ΠΕΚΕΣ προς το σχολείο
- Κοινή στόχευση: η βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου και τα καλύτερα αποτελέσματα για τους μαθητές και τις μαθήτριες
- Ανάγκη για ενίσχυση της κουλτούρας διαλόγου, συνεργασίας και συμμετοχικής λήψης αποφάσεων στο Σύλλογο Διδασκόντων
- Η Παιδαγωγική Αυτονομία εκλαμβάνεται ως διαδικασία διαμόρφωσης συναντίληψης και συλλογικής δράσης που αφορά σε όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας, αλλά και την τοπική και την ευρύτερη κοινωνία.
- Αναβάθμιση του Σχολικού Συμβουλίου ως θεσμού ουσιαστικής συμμετοχής των γονέων - κηδεμόνων και της τοπικής κοινωνίας στον σχεδιασμό και τις δράσεις της σχολικής μονάδας.

Διάγραμμα ροής ενεργειών - Από τη σχολική μονάδα προς το ΠΕΚΕΣ

- **Αφετηρία: Υπαρκτό Πρόβλημα - Ανάγκη**
- «Εσωτερικές διεργασίες» στο πλαίσιο της Παιδαγωγικής Αυτονομίας
  - (Συζήτηση στην Ομάδα εκπαιδευτικών - Ενέργειες)
  - Συζήτηση στον Σύλλογο Διδασκόντων (Δυνατότητα πρόσκλησης Σ.Ε.Ε.) - Ενέργειες
  - (Συζήτηση στο Σχολικό Συμβούλιο – Ενέργειες ή Επιστροφή στο Σύλλογο Διδασκόντων)
  - Συζήτηση στην Ομάδα Σχολείων - Ενέργειες
  - Ένταξη στην ετήσιο προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας ή δρομολόγηση άμεσης παρέμβασης

Διάγραμμα ροής ενεργειών - Από τη σχολική μονάδα προς το ΠΕΚΕΣ και από το ΠΕΚΕΣ στη σχολική μονάδα

- Ενημέρωση του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. - του Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου
    - Συμφωνία με την σχολική μονάδα ως προς την διαδικασία υποστήριξης (με ηλεκτρονική ή άλλη επικοινωνία, με επιτόπια επίσκεψη, με την παροχή υλικού, με την οργάνωση δράσης ....)
    - Τεκμηριωμένη ενημέρωση / παρουσίαση του ζητήματος
    - Το ΠΕ.ΚΕ.Σ. εντάσσει στον ετήσιο προγραμματισμό του τις επιμορφώσεις με βάση τα αιτήματα των σχολείων
    - Οι ΣΕΕ επισκέπτονται τις σχολικές μονάδες μετά από αιτήματα (π.χ. συμμετέχουν στις παιδαγωγικές συνεδριάσεις), ανατροφοδοτούν τον προγραμματισμό εκπαιδευτικού έργου ή επιλεγμένες δράσεις
  - Εκπόνηση σχεδίου ικανοποίησης της ανάγκης / αντιμετώπισης του προβλήματος
    - Συνεργασίες: Με Σ.Ε.Ε. / με Κ.Ε.Σ.Υ. / με Κ.Ε.Α. / με φορείς
    - (Ενημέρωση για ενέργειες: Οργανωτικός Συντονιστής, Δντης Εκπαίδευσης, Περιφερειακός Δντης Εκπαίδευσης)
    - Ο ΣΕΕ διευκολύνει συνέργειες – επικοινωνίες
  - Εφαρμογή σχεδίου δράσης
- Ο ΣΕΕ επικοινωνεί με τα σχολεία για την πορεία υλοποίησης των δράσεων, επισκέπτεται σχολικές μονάδες με δική του πρωτοβουλία και συγκεκριμένη στόχευση μετά από επικοινωνία μαζί τους
- Αποτίμηση / Ανατροφοδότηση

Ανατροφοδότηση: 4^η ομάδα - Διαστάσεις των καθηκόντων

- Βασικός ρόλος των Σ.Ε.Ε. είναι η διασφάλιση της επικοινωνίας και η σχέση εμπιστοσύνης με τις σχολικές μονάδες, με βασικό στόχο την ενίσχυσή τους στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, σε περιβάλλον συνεργασίας, συνεννόησης και εξωστρέφειας.
- Κύρια πλεονεκτήματά τους είναι (α) η επιστημονική και διοικητική ικανότητά τους (κριτήρια επιλογής), (β) η συλλογικότητα στην αντιμετώπιση των προβλημάτων μέσω της δομής / του ΠΕ.Κ.Ε.Σ., (γ) η γνώση της σχολικής μονάδας μέσα από την επιτόπια επίσκεψη και τον προγραμματισμό της.
- Κύρια μεθοδολογία τους είναι το «τόσο – όσο» που βασίζεται στην τεκμηριωμένη ενημέρωση, στην συν-αντίληψη του ζητήματος, στην εισήγηση λύσεων που ταιριάζουν στην περίπτωση.
- Κύριο μέσο υλοποίησης είναι η τεκμηριωμένη εισήγηση και η στόχος (α) να «εμπνεύσουν» με την πρότασή τους και (β) να δημιουργήσουν στο σχολείο την συμμετοχική κουλτούρα στο πλαίσιο των συλλογικών οργάνων.

Ανατροφοδότηση Ομάδα 4 – Χαρακτηριστικά και ρόλοι των Σ.Ε.Ε.

- Συλλογικότητα
- Προσωπική αυτονομία
- Εμπειρογνωμοσύνη
- **Εμπιστοσύνη / Ευθύνη**
- **«Επικουρικότητα» / «Αναλογικότητα»**
- **«Χειραφέτηση»**
- **Μεταφορά των χαρακτηριστικών αυτών στο επίπεδο της σχολικής μονάδας και των Ομάδων Σχολείων**
- **Ρόλοι**
  - «Διαπίστωση»
  - «Παρέμβαση»
  - «Συνδρομή»
  - «Καθοδήγηση»
  - «Ενθάρρυνση»
  - «Εποπτεία»
  - «Επικουρικότητα»
  - «Εισήγηση»
  - «Μετάθεση» ευθύνης / αρμοδιότητας / δράσης
  - «Δικτύωση»